

Erfgoedwandelning Diest

DIEST 'VAN BEGIJNHOF TOT MOSTERDPOT'

Prijs € 1

diest mijn stad

Erfgoedwandering Diest

Colofon
Ver. Uitgever: Stadsbestuur Diest - 2019
Redactie: Toerisme Diest – Grote Markt 1 – 3290 Diest
Fotografie: Toerisme Diest
Druk: Chapo
Copywriting: Johan Veldeman, ZINNIG.be
Vormgeving: Brainstorm / Yves Gillissen

DIEST

‘VAN BEGIJNHOF TOT MOSTERDPOT’

Stap je mee?

Maak kennis met het rijke erfgoed van Diest.

- Vertrek op de Grote Markt
- 7 km (ongeveer 2 uur)
- Stadswandeling
- Verharde wegen
- Geen bewegwijzering

Zoveel stad

Ontdek het rijke verleden van Diest, stad aan de Demer. Hier, op de grens van het Hageland en de Kempen ontwikkelde zich een bloeiend handelscentrum met vele gezichten. Graafschap in het Karolingische rijk, Oranjestad tot aan het Franse bewind, vestingstad in de vuurlinie, bierstad in de Oostenrijkse periode. Volg de aanwijzingen en stap door de kleurrijke geschiedenis: van beginnhof tot mosterdpot.

Zoveel geschiedenis

Kuier door de straten en bewonder de fraaie huizenrijen en de oude gevels. Hier een kapel of kerk in roestige ijzerzandsteen, daar een schilderachtig hoekje met wat groen, omringd door muren met een geschiedenis. Het historische stadscentrum is één groot openluchtmuseum. Deze wandeling toont je Diest intra muros. Van Begijnhof tot Mosterdpot, en weer terug.

STAP het parcours in deze wandelgids en **STOP** bij de vele bezienswaardigheden. Onderweg vertellen we je het verhaal van Diest met wist-je-datjes en hier en daar een leuke **TIP**.

START

op de Grote Markt, een gezellig plein met als blikvangers het imposante stadhuis en de Sint-Sulpitiuskerk. Draai om je as en bewonder de fraaie huizen uit de 17de en 18de eeuw. Zoals In Den Zoeten Inval (nr. 6), Het Haasken (nr. 11), De Roos (nr. 12), De Gulden Boom en De Korenbloem (nr. 18), Het Huisken van Emmaus (nr. 22), de Leliekamer (nr. 23) en de Keyzer (nr. 24).

1 STOP aan het stadhuis,

een vroeg classicistisch gebouw in baksteen met kalkzandsteen en blauwe hardsteen, gebouwd op de grondvesten van drie middeleeuwse gebouwen. De romaanse en gotische kelders vormen het ideale decor voor het Stadsmuseum de Hofstadt, genoemd naar de voormalige residentie van de Diestse baanderheren (feodale heren met hogere rang).

Wist je dat ...

... baanderheer komt van 'banierheer'? Een banier was de vlag die een machtig edelman voerde.

Trapjes af en je komt in de gotische zaal, een pareltje van middeleeuwse architectuur. De aanpalende romaanse zaal is nog minstens een eeuw ouder, met een authentiek tongewelf en forse zuilen. De zaal Gilbert Van der Linden huisvest waardevolle schilderijen, terwijl de begijnenkamer het rijkgeschakeerde begijnenleven toont. De beeldenkamer en de schatkamer bevatten religieuze beeldhouwwerken en twee zeldzame Besloten Hofjes (retabelkastjes) uit het begin van de 17de eeuw.

TIP

Bewonder het wapenschild op het fronton van het stadhuis, heraldisch omschreven als: 'In zilver twee dwarsbalken van sabel. Het schild getopt met een kroon met vijf fleurons van goud en gehouden door twee griffoenen van hetzelfde. Het geheel op een grasgrond geplaatst'.

2 STOP aan de Sint-Sulpitiuskerk

De bouw van dit bedehuis in Demergotiek nam meer dan tweehonderd jaar in beslag. De eerste steen lag er in 1321. Zowat iedere architect met naam en faam werkte eraan mee. Binnen ligt een prins van Oranje begraven. In februari 1618 volgden vijfhonderd arme onderdanen het lijk van prins Filips Willem naar binnen. Ze moesten acht dagen onophoudelijk bidden voor zijn zielenheil. Zijn kist staat in de grafkamer, op drie ijzeren staven. Zijn gebalsemd hart belandde in een apart tonnetje. Het barokke klokkentorentje kwam er pas in 1533. Het herbergt de grootste nog overgebleven Hemony-beiaard ter wereld: de Stradivarius voor klokken en beiaarden.

Wist je dat ...

... zo'n torentje in Lier een peperbus, in Lokeren een zoutvat en in Diest een mosterdpot heet? Zo komen de Diestenaars aan hun spotnaam: de Mosterdshijters.

STAPTIP

Meer weten over de prins van Oranje? Volg de Oranjewandeling!

3 STOP aan het standbeeld van Nicolaas Cleynaerts

(1493-1542). De befaamde Diestse humanist verwierf bekendheid met zijn pedagogische publicaties. Zijn Griekse spraakkunst werd tot in de 18de eeuw herdrukt. Cleynaerts was de eerste Vlaming die zich diepgaand in de islam inleefde en ijverde voor de verzoening tussen moslims en christenen. Hij vertrok op eenmanskruistocht naar Marokko met de leuze verbo non gladio (met het woord, niet met het zwaard). Maar ze begrepen hem daar niet. Gedesillusioneerde keerde hij terug naar Europa en stierf korte tijd later in Granada.

STAP achter het standbeeld van humanist Nicolaas Cleynaerts de Allerheiligenberg op naar de Allerheiligenkapel.

4 STOP aan de Allerheiligenkapel

Deze kapel is al de vierde met die naam. De oudere kapellen stonden boven op de berg, toen nog Kluisberg genoemd. Nummer drie ruimde kort na de Belgische onafhankelijkheid plaats voor de citadel, sluitstuk van de nieuwe verdedigingsgordel. In 1854 begon de bouw van de huidige neoclassicistische kapel 'aan den voet van den berg binnen de wallen'. De originele beelden verhuisden naar de goed bewaakte schatkamer van de Sint-Sulpitiuskerk. In hun plaats sieren meer dan 120 heiligenbeeldjes, genesheiligen en anderen het interieur van de stille kapel.

TIP

Beleef op 1 november een eeuwenoude traditie: de Allerheiligenbegankenis. Tot op de dag van vandaag komen talrijke bedevaarders van heinde en ver naar de kapel om heil en genezing af te smeken. Ze gaan biddend rond de kapel, wonen de mis bij, en brengen dan, verlicht en monter, een bezoek aan de jaarmarkt.

STAP aan de kapel de trap op naar boven. Hier heb je een mooi uitzicht over Diest en de kerktorens van de Sint-Sulpitiuskerk, de Kruisherenkerk en de Begijnhofkerk. Eenmaal boven volg je de kasseiweg rechtdoor tot aan de citadel.

5 STOP aan de citadel

In 1845 startte de bouw van de citadel. Die bestaat volledig uit baksteen. De neo-classicistische arduinen toegangspoort springt lichtjes naar voor: de enige verfraaiing in een vooral functionele architectuur. De citadel vormt een vijfhoek. Elke zijde is 190 meter lang, met regelmatig vooruitgeschoven vijfhoekige platformen. Daarop stond het afweergeschut opgesteld.

Wist je dat ...

... er tot 2011 para's woonden in de citadel?

TIP

Staat het groene hek rechts van de poort open? Wandel er dan even door en ga rechtdoor tot aan de heuvelrand. Daar krijg je een mooi panoramisch zicht over de noordkant van de stad. Zie je de straat voor je? Ze volgt het traject van de verdwenen wallen.

STAPTIP

Meer weten over de militaire geschiedenis van Diest? Doe de Vestenwandeling.

STAP terug naar beneden via de trap of de kasseiweg. Aan de kapel sla je rechtsaf, de Allerheiligenberg naar beneden. Ga daarna links naar de Keelstraat en vervolgens rechtsaf in de Schuttershofstraat. Ga rechtdoor tot op de Kaai.

6 STOP aan de Kaai

Dit plein was vroeger een belangrijke aanlegplaats voor boten. Ze vervoerden graan, brandstoffen, wijn en bouwmaterialen over de Demer. Door de aanleg van nieuwe verbindingswegen nam de scheepvaart af. In de jaren 60 gooide men de bedding in het stadscentrum dicht. Maar sinds 2016 stroomt de Demer opnieuw door Diest. Het plein werd in ere hersteld met palenrijen, kademuren en een paardentrap.

Wist je dat ...

... de naam 'Demer' 'donker water' betekent? De donkere kleur heeft niets te maken met vervuiling of verzanding. Wél met de zwartbruine turfslagen op de bodem van de rivierbedding.

STAPTIP

Meer weten over de invloed van de Demer op Diest? Doe de Demerwandeling.

STAP op het einde van de Kaai links de brug over, de Demerstraat in. Sta je voor de volgende brug? Sla dan nu de pagina om.

- 7 STOP** dan even en kijk naar rechts. In de Refugiestraat zie je het Refugehuis van de Abdij van Averbode. Dit gebouw uit de 16de eeuw werd opgetrokken in traditionele bak- en zandsteenstijl. De paters vonden er in woelige tijden beschutting en brachten er hun officiële documenten in veiligheid.

Blijf de Demer volgen. Via de kasseiweg kom je aan de achterzijde van Park Cerckel: een ideale stopplaats om even te genieten op één van de bankjes. Wandel verder door het park tot net voorbij de poort: een restant van het voormalige Minderbroederklooster.

- 8 STOP aan het Minderbroederklooster**, of wat ervan overblijft: de oude toegangspoort, anno 1762. In de nis staat een Sint-Jansbeeldje in Brabants-gotische stijl uit ongeveer 1500. Het gecementeerde huis uit de 18de eeuw was waarschijnlijk de portierswoning van het klooster. Heb je bij je wandeling door het park ook de oranjerie en de oude ziekenzaal opgemerkt? De rest van het klooster is gesloopt.

Wist je dat ...

... het graf van Anna van Lotharingen (+ 1568) verdwenen is? Eerst werd ze in de kerk van het Minderbroederklooster begraven. Haar graf werd een paar jaar later door de geuzen geschonden en onteerd. Het stadsbestuur liet Anna bijzetten in de Sint-Sulpitiuskerk maar ... niemand weet waar ze ligt.

Je bent nu in de Michel Theysstraat. Deze straat is nog altijd een stille getuige van het rijke Diestse brouwersverleden.

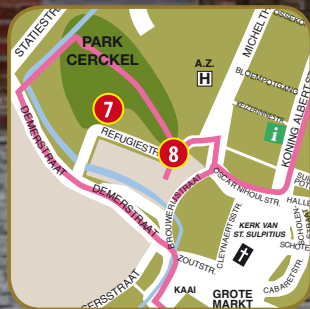
STOP rechts aan Brouwerij Cerckel

Sinds 1980 maakt deze portierswoning uit de 19de eeuw deel uit van ons industrieel erfgoed. Het herenhuis herinnert aan de rijke brouwerijtraditie van Diest en de vele brouwerijen langs de Demer. Diest telde in 1868 maar liefst 20 brouwerijen en 23 herbergiersbrouwers, gevestigd aan de oevers van de Demer.

STAPTIP

Je 'proef' ondervindelijk onderdompelen in het bierversneden van Diest? Doe de Bierproeverswandeling.

STAP even rechts de Refugiestraat in. Stap onder de poort door tot op het binnenplein van Het Spijker.

9 STOP aan Het Spijker,

het voormalige refugehuis van de norbertijnen van Tongerlo. Het Spijker, Spicarium of Speicher betekent graanzolder. De refuge was inderdaad de graanopslagplaats van de abdij in Diest. Dat verklaart de vele ophaalvensters en dakluiken. De paters hadden al heel vroeg rechten op bepaalde huizen in de stad. De huiseigenaars betaalden hun cijns niet in geld, maar in . . . graan. Het Spijker werd gerestaureerd in 1999 en is nu een hotel.

STAP naar buiten door dezelfde poort en wandel de hoek om naar rechts, rechtdoor de Oscar Nihoulstraat in. Sla daarna links de Koning Albertstraat in. Aan de overzijde zie je de Lakenhalle.

STOP aan de Lakenhalle,

een gebouw met vele gezichten. Lakenhalle tot het einde van de 17de eeuw., daarna slachthuis, school, brandweerkazerne, tentoonstellingsruimte en feestzaal. Bij de renovatie werd de voorgevel onherroepelijk verminkt. Nog erger: de fiere belfortoren die tegen het gebouw aanleunde, verdween onder de slopershamer. Net zoals de nis waarin de romaanse Madonna prijkte. Het beeldje zelf overleefde en staat veilig en wel in de romaanse zaal van het Stedelijk Museum.

TIP

Om een idee te hebben van het middeleeuwse karakter van deze gotische halle, wandel je best even via het Hallestraatje tot aan de zuidergevel in de Felix Moonsstraat. De ijzerzandsteen is er versierd met zandstenen speklagen. Op de hoek met de Felix Moonsstraat merk je onder de kroonlijst de romp van een waterspuwer.

10 STOP aan de Holle Griet,

een zware dame op een sokkel. Dit kanon weegt meer dan vijf ton en vertoont na meer dan 500 jaar nog geen spatje roest. Naar verluidt zou Holle Griet alleen gebuldurd hebben bij vreugdesalvo's.

STAP verder in de Koning Albertstraat. Links zie je het Sint-Elisabethgasthuis.

STOP aan het Sint-Elisabethgasthuis

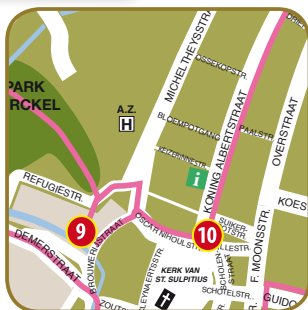
Dit gasthuis was de oudste verpleeginstelling van de stad, opgericht in 1250. Het huidige complex bestaat uit klooster- en hoevegebouwen uit de 17de eeuw in bak- en zandsteenstijl, en een eenbeukige kapel uit 1780 met de oude apotheek uit 1710. Het beschermde pand kreeg een grondige restauratie en biedt vandaag onderdak aan de toeristische dienst en enkele andere stadsdiensten.

TIP

Loop even binnen in het infokantoor van Toerisme Diest. Aan de muur hangt een grote wandafbeelding van Filips-Willem van Oranje-Nassau. Een indrukwekkende verwijzing naar het verleden van Diest als Oranjestad.

STOP aan enkele opvallende woningen,

uit de 18de en de 17de eeuw. De Bloempot (nr. 38) is een statig Lodewijk XV-huis met twee verdiepingen. Twee oude brouwerijgebouwen, De Drie Kronen (nr. 72) en In den Palmboom (nr. 74), liggen broederlijk naast elkaar. In de frontons vind je verwijzingen naar het brouwersambacht in stucwerk: stuikmand, roerstok, tonnen, spaden, . . .

STAP links de Palmboomstraat in. Zo kom je opnieuw in de Michel Theysstraat. Steek de straat recht over en je loopt recht af op De Wereld.

- 11 STOP aan De Wereld,**
op huisnummer 60. De trapgevel van deze voormalige brouwerij wordt bekroond met een vergulde wereldbol. Naast De Wereld zie je nog een mooi gebouw uit de 18de eeuw met classicistische inslag.

STAP aan de rechterkant van De Wereld de Verversgracht in. Volg die tot net voor de brug. Sla daar rechtsaf en wandel het vlonderpad op. Volg dit plankenpad tot aan de grote trap aan de Schaffensestraat. Recht voor je zie je de Ezeldijkmolen. Ga naar rechts.

- 12 STOP aan de Ezeldijkmolen**
Al zeven eeuwen maken deze watermolens deel uit van het Diestse stadsbeeld. De middeleeuwse watermolens maalden eikenschors om leer te looien. Ze werden in de 16de eeuw vervangen door een imposant molencomplex in traditionele bak- en zandsteenstijl. De gebouwen hebben de vorm van een Latijns kruis, met trapgevels aan de vier uiteinden. Nu malen de molens niet meer. Maar de sluisen komen goed van pas om het stadscentrum van wateroverlast te vrijwaren.

Wist je dat ...

... de naam Ezeldijkmolen verwijst naar de vele ezeltjes die hier, beladen met graan of eikenschors, over de dijken van de Demer paradeerden?

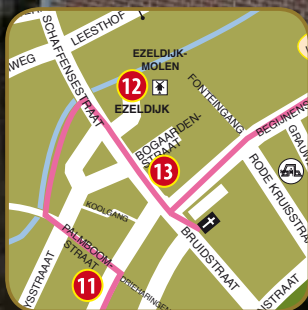
STAP verder door de Schaffensestraat (hou de molen aan je linkerkant). Net voor huis nr. 17 zie je De Rode Leeuw.

- 13 STOP aan De Rode Leeuw,**
huisnummer 21. Dit witgeschilderde bak- en zandstenen huis met twee verdiepingen en een zadeldak dateert van rond 1700. Pilasters omkaderen de rondbogdeur, onder een met voluten versierd rechthoekig venster. Ook hier bekrönt een fronton het middendeel van de woning.

Wist je dat ...

... Wannes Raps een boek is van Ernest Claes? Het gaat over een volksfiguur die écht geleefd zou hebben ... in Diest!

STAP verder rechtdoor tot je een kerk ziet.

14 STOP aan de Onze-Lieve-Vrouwekerk

Van burchtkapel naar kleine parochiekerk naar grote Onze-Lieve-Vrouwekerk, ingewijd in 1288. De kerk is een mooi voorbeeld voor de vroege gotiek, zeldzaam in deze streek. Typerend is de soberheid. Er zijn nauwelijks versieringen aan de buitenzijde.

De kerk telt drie beuken, met telkens vier traveeën, een uitspringende dwarsbeuk en een recht koorgedeelte dat op een halfronde apsis uitloopt. De toren kreeg het in de loop der eeuwen hard te verduren. Alleen de benedenverdieping, gevat tussen twee smalle zijbeuken, is nog een restant van de voormalige vierkante toren. Het huidige barokke inkomportaal kwam pas in 1777 tot stand.

TIP

Ga even binnen en bewonder het mooie interieur uit de 17de en 18de eeuw. Blikvangers zijn de preekstoel, het monumentale hoofdaltaar en het orgel van de bekende orgelbouwer J.J. Delahaye. Tegen een zuil, achteraan rechts, staat het beeld van Rochus van Montpellier. Bij hem gingen mensen bidden om van de pest gespaard te blijven.

STAP links de Begijnenstraat in tot je het begijnhof bereikt.

15 STOP aan het begijnhof,

voor een wandeling door eeuwen van stilte, vroomheid en vergane begijnenglorie. De barokke toegangspoort uit 1671 houdt de stad buiten en de begijnen binnen met engelenkopjes, festoenen, voluten, geringde zuilen, een madonna in schelpmotief en een mystieke boodschap: 'Besloten Hof. Comt in mynen Hof, Myn svster Bruyt'.

Rechts van de hoofdpoot zie je het getraliede venster waarachter begijntje portierster woonde. Na het luiden van de avondklok verzocht ze alle mannen het begijnhof te verlaten met de kordate aanmaning 'Alle broeken buiten'. Mannen mochten op het begijnhof niet wonen, dat gold zelfs voor de pastoor. Zijn statige woning zie je links van de poort.

De Kerkstraat die voor je ligt, is de oudste straat. Van de middeleeuwse huisjes bleef niets bewaard. In de 17de eeuw werden ze heropgebouwd in bak- en zandsteenstijl met verwerking van ijzerzandsteen. Kerk, plein en infirmerie vormden het middelpunt van een schaakbordschema. De meeste woningen zijn gedateerd met muurankers of opschriften.

STAP even naar links de Infirmeriestraat in.

STOP aan de sobere ingang van de Catharinakerk

Dit is een typische begijnhofkerk: lang, driebeukig, zonder uitspringend transept en met een kleine vieringtoren. Het weelderige kerkinterieur vormt een schril contrast met de eenvoudige architectuur. De kerk bevat vele kunstvoorwerpen, veelal uit de 17de eeuw. Het monumentale gebouw op het begijnhofplein is de vroegere infirmerie, nu cultureel centrum. Haaks op de infirmerie staat de 16de-eeuwse kapel. De kleine rechthoekige ruimte loopt uit op een driezijdige apsis. Die wordt verlicht door een venster in de koorsluiting dat je van buitenaf ziet. Het plafond in stucwerk dateert uit de 18de eeuw. Op de hoek van de Infirmeriestraat staat het Apostelenconvent. Hier woonden twaalf arme meisjes uit Diest samen met hun geestelijke moeder, de 'Coninginne der Apostelen'.

Wist je dat ...

... iedere beginn per dag drie liter bier mocht drinken? Dat was het normale rantsoen in een tijd dat water drinken te gevaarlijk was voor besmetting.

STAP de Infirmeriestraat uit, volg de Kerkstraat naar links en wandel verder via de Heilige Geeststraat. Die loopt over in de Kraaienneststraat. Volg die rechtdoor en verlaat het Begijnhof langs de Vestenstraat. Ga linksaf en meteen opnieuw links, de Pesthuizenstraat in. De blinde muur in bak- en ijzerzandsteen aan je linkerkant is de achterzijde van het begijnhof. Wandel verder tot aan de drukke Omer Vanaudenhovelaan en steek die – voorzichtig – over. Volg de laan een klein stukje naar links, sla dan rechtsaf en wandel rechtdoor tussen twee watergrachten door. Volg het pad rechts en hou het water aan je rechterkant tot je tegenover je een mooie windmolen ziet.

16 STOP tegenover De Lindenmolen

Deze 18de-eeuwse staak- of standaardmolen verhuisde in 1959 van Assent naar Diest. Bij dit molentype hangt de hele molenkast vast aan een verticale as in het gebinte. Zo kan de molenaar de molen draaien en de wieken optimaal gebruik laten maken van de wind. Deze molenkast is opvallend groot in vergelijking met soortgelijke molens.

STAP verder tot voorbij taverne De Badmeester. Je bent nu aan de Halve Maan.

17 STOP aan de Halve Maan

Tot na de Tweede Wereldoorlog stond hier een militaire vesting uit de 19de eeuw. Deze Lunette (halve maan) is een vooruitgeschoven artillerieopstelling om de vijand verder van de stad te houden. In 1929 begon de stad met de afbraak van de vestingen. Een deel van de grachten werd omgevormd tot badplaats en later door de provincie Vlaams-Brabant uitgebouwd tot het recreatiedomein 'De Halve Maan'.

STAPTIP

Meer weten over de militaire geschiedenis van Diest? Doe de Vestenwandeling.

STAP met je rug naar de Halve Maan de brug over, tussen de 'fossé' (gracht). Je wandelt opnieuw richting Omer Vanaudenhovelaan. Steek de laan weer voorzichtig over via het meest linkse zebrapad. Je wandelt nu de Parklaan in. Draai mee naar links. Je ziet een ruïne aan je linkerkant.

18 STOP aan de Sint-Janskerk,

of wat ervan overblijft. De kerk werd in de 13de en de 14de eeuw opgetrokken in gotische stijl. Tijdens de godsdienstoorlogen van de 16de eeuw werd ze bijna volledig vernield. Alleen het koorgedeelte zou gebruikt zijn tot 1823, totdat ook hiervan het dak instortte.

Wist je dat ...

de klimop die de ruïne haar schilderachtig uitzicht geeft, al meer dan 40 jaar oud is? Er staat ook een oeroude taxusboom die helemaal vergroeid lijkt met het smeedijzeren kruis voor de ingang van de kerk.

STAP verder rechtdoor tot net voorbij de sportvelden. Sla hier – via een kleine opening tussen twee muurtjes – rechts een pad in dat parallel loopt met de Sint-Jansstraat. Zo kom je in Park de Warande met zijn kenmerkende heuvel.

- 19 STOP aan De Warande,**
aanvankelijk een beboste heuvel waar de heren van Diest hun burcht hadden opgetrokken. Na de afbraak in 1512 maakten de prins van Oranje er een jachtterrein van. In 1939 kwam het in handen van de stad. De Warande werd een stadspark, met sportvelden, een openluchttheater en een monumentale toegangspoort, versierd met beelden van het vroegere Brusselse Noordstation.

Wist je dat ...

... De Warande een natuurlijke getuigenheuvel is? Hij is ontstaan in het tertiaire tijdvak, toen de noordelijke Diestiaanzee onze streken overspoelde.

STAP verder en volg het pad naar links. Net voor het pad in de Sint-Jansstraat uitmond, zie je rechts Den Drossaerd.

- 20 STOP aan Den Drossaerd**
Dit dubbelhuis met twee verdiepingen stamt uit het laatste kwart van de 18de eeuw. Frans Ferdinand de Paramo bouwde het. Hij was de laatste drossaard, de plaatsvervanger van de Heer van Diest. Het gebouw is opgetrokken uit bak- en zandsteen en heeft een opvallend middendeel, geflankeerd door pilasters. Voor het toegangshek staat sinds 1965 het beeldje van de zingende Troubadour, een bronzen verwijzing naar de Unie van Oranjesteden: Diest, Breda, Dillenburg en Orange.

Wist je dat ...

... het originele beeld van de Troubadour in Breda staat? Ook de twee andere Oranjesteden kregen een getrouwe kopie van onze goedlachse muzikant.

STAP verder rechts. Zo bereik je de Graanmarkt. Links zie je een monumentaal gebouw.

- 21 STOP aan het voormalige Hof van Nassau**
In deze statige woning uit de eerste helft van de 16de eeuw woonde graaf Hendrik III van Nassau. Zijn wapenschild prijkt vandaag nog altijd boven de twee kleine venstertjes in de monumentale trapgevel. Van het gebouw in Vlaamse renaissancestijl rest alleen nog de linkervleugel met een achthoekig torentje.

STAP de Graanmarkt verder af, naar beneden. Op de kruising ga je rechts de Guido Gezellestraat in. Voorbij de fraaie 18de-eeuwse gevels staat de Sint-Barbarakerk, de voormalige Augustijnen- en Kruisherenkerk.

- 22 STOP aan de Sint-Barbarakerk,**
in Diest bekend als de Kruisherenkerk. De 17de-eeuwse kerk in bak- en ijzerzandsteen is een mooi voorbeeld van 'magere' barok met sobere versieringen. Op de voorgevel zie je twee wapenschilden: bovenaan dat van de augustijnenorde en op de arduinen plaat boven de ingangspoort dat van de Kruisheren. In 2012 kocht de vzw Sint-Annadael Grauwzusters de kerk op.

STAP verder rechtdoor in de Guido Gezellestraat tot aan het volgende kruispunt met de Ketelstraat. Daar zie je twee merkwaardige gebouwen.

23 STOP aan het Dambord en de Fortuyn

De twee monumentale hoekhuizen uit de 15de of 16de eeuw zijn opgetrokken in laatgotische vakwerkbouw met hout en leem. Ze tellen drie uitspringende verdiepingen door consoles geschraagd.

Wist je dat ...

... de bouw van uitspringende verdiepingen een handige truc was om geld te besparen? Belastingen werden berekend op het grondoppervlak. Dus hoe kleiner de benedenbouw, hoe minder taksen men moest betalen.

STAP links de Ketelstraat in en volg die tot op het kruispunt. Sla hier rechtsaf. Dit is de Sint-Jan Berchmansstraat. De straat dankt haar naam aan de Diestse heilige. Zijn geboortehuis bevindt zich rechts op nummer 24.

24 STOP aan het geboortehuis van Sint-Jan Berchmans

Hier werd in 1599 Jan Berchmans geboren als zoon van een schoenmaker. Na zijn toetreding in de Jezuïetenorde vertrok hij te voet naar Rome om er te studeren. Hij overleed 3 jaar later, nauwelijks 22 jaar oud. Amper één jaar na zijn dood werd de procedure voor zijn heiligverklaring ingezet. Uiteindelijk verklaart Leo XIII hem op 15 januari 1888 heilig. Sindsdien wordt Sint-Jan Berchmans algemeen beschouwd als de patroonheilige van de studerende jeugd.

De Gulden Maan, zo wordt zijn geboortehuis genoemd. De woning werd in 1850 omgebouwd tot een kapel. Daarbij werd de oude gevel gewijzigd.

STAP verder rechtdoor. Zo kom je opnieuw op de Grote Markt, het start- én eindpunt van de wandeling.

ONTDEK ONZE ANDERE LEUKE WANDELINGEN IN DIEST

